

פנימיות

מחשבת החסידות לעולם התורה

83

כסלו
ה'תשע"ז

שנת הקהל

"בשנת הקהל" קיימת עבודה רוחנית מיוחדת במטרה לקיים את ה"קהל" מבחינה רוחנית באופן הנחוץ והאפשרי בזמן הגלות.

הבנת הרעיון כדאי לעיין ב"דרך מצוותיך" מצות "מינוי מלך" בענין תפקיד המלך, קחנו משם).

ג. ה"מנחת חינוך" (מצוה תרי"ב) כותב שנראה שבזמן שאין מלך קורא הנשיא או כהן גדול, וכן כתב רב סעדיה גאון ב"אזהרות" (דיבור לא תשא): רב מהיר יקרא ספר במועד שמיטת וכו'. לכן כשאין מלך – אזי הגדול שבדור היה קורא, ומזה מובן שבזמן הזה – החיוב בהתעוררות לעורר את עם ישראל במשמעות הרוחנית של הקהל, מוטל על כל גדול ומנהיג במקומו ובסביבתו בהתאם לתחום השפעתו.

ד. החדרת יראת שמים הוא ענין רוחני שמעל לשכל, והוא אפשרי בכל גיל, שסגולת מקום קדוש ואווירת קדושה משפיעה אפילו על תינוק בעריסה.

כיצד מקיימים קהל בזמן הזה?

מלמדנו הרבי באגרות קדשו, שהדברים קיימים בהקהל שבזמן הזה, וזו חובתו המיוחדת של מי שהוא "מלך", גדול בסביבתו, רב בקהילתו, מחנך בכתתו, אב במשפחתו – להשמיע את דבר התורה והמצוות בחוגו, בחוזק וברצינות, במידה שתיצור רושם עמוק והשפעה לטוח ארוך על השומעים... השפעה שתבטא בחיי יום – יום, בהתנהגות על פי תומ"צ ביר"ש, יחד עם שמחה וטוב לבב.

יש בהקהל "בזמן הזה גם משום "עבודה פנימית": "הקהל" במובנו הרוחני מזכיר ודורש מן האדם להקהיל ולאסוף את כל מחשבותיו, דיבוריו ומעשיו ולרכזם ב"בית המקדש" הפנימי שלו, תוך התמסרות מלאה ומשמעת לדברי המלך – אל הקב"ה. דהיינו: לשנות את המחשבות הדיבורים והמעשים בחיי יום – יום הטעונים שינוי, שיפור או שלימות.

ביאורים במהות מצות הקהל בזמן הבית, המצביעים על כך שתוכן הדברים במשמעות הרוחנית קיים גם בזמן הזה, ולמשל:

א. למה מצוה התורה על קיום הקהל דוקא במוצאי שנת השמיטה? ב. למה דוקא המלך הוא הקורא ולא מהסנהדרין למשל, והרי מדובר כאן בלימוד תורה? ג. מה עושים בזמן שאין מלך? ד. למה מביאים טף אפילו מתחת לגיל חינוך?

ומבאר בזה:

א. שנת השמיטה מוקדשת כידוע להתעוררות רוחנית ולתוספת בלימוד התורה, לכן ממשיכים בכיוון זה של התעלות רוחנית. הסמיכות של מצוות ה"שמיטה" ו"הקהל" מדגישה נקודה זהה בהם: קבלת מלכות ה'. זו הסיבה לאי עבודת האדמה במלאכות שנאסרו בשמיטה וזו הסיבה להקהלת כל העם אנשים נשים וטף לחיזוק יראת ה', בשניהם קבלת מלכות ה' משפיעה על ההתנהגות היום – יומית. ההוספה שבקבלת מלכות ה' ש"בהקהל" היא בכך, שבעוד שבשמיטה הדבר מתבצע ע"י כל יחיד בגדריו הוא ובמקומו הוא, כך שמובלט השוני וה"חותם האישי", הרי ש"בהקהל" – מתבטאת הנקודה האחידה בכלם בשוה – קהל אחד – מציאות אחת – של עם המתבטל בפני ה'. ב. מכאן להסבר – למה דוקא המלך קורא: שכן מכיון שמטרת ההקהל היא להפנים בלב כל ישראל רגש של יראת ה' וקבלת עול מלכות שמיים ובאופן של אחדות – קהל אחד, פועל זאת בהם, דוקא המלך, משתי סיבות: א. "אימתו עליך" ב. ליבו לב כל קהל ישראל. (להרחבת

נצטוינו בתורתנו הקדושה: מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסוכות בבוא כל ישראל לראות וגו' "הקהל את העם האנשים הנשים והטף וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו את ה' אלוהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" (דברים פ"א פס' י' ואילך). כתב הרמב"ם בהלכות חגיגה פ"ג ה"א: מצוות עשה להקהיל כל ישראל אנשים נשים וטף בכל מוצאי שמיטה בעלותם לרגל ולקרות באוזניהם מן התורה פרשיות שהן מזרזות אותן במצוות ומחזקות את ידיהם בדת האמת... והמלך הוא שקורא באוזניהם.

וכתב בעל ה"חינוך" (במצוה תרי"ב): "זאת המצוה עמוד חזק וכבוד גדול בדת".

מצות הקהל בעבודה הרוחנית

בזמן הגלות, שאין לנו עדיין בית המקדש בנוי על תילו וישראל על אדמתם, אזי אין אנו יכולים לקיים מצוה זו כפשוטה, אולם בעבודת ה' הרוחנית שלנו קיימת המצוה, כשם שקרבנות – איננו מקריבים היום כפשוטם, אולם אנו פועלים זאת באופן רוחני – ונשלמה פרים שפתינו, "ותפילות – כנגד תמידין תיקנום". לכן ברור ש"בשנת הקהל" קיימת עבודה רוחנית מיוחדת במטרה לקיים את ה"קהל" מבחינה רוחנית באופן הנחוץ והאפשרי בזמן הגלות. בכל "שנת הקהל" מעורר הרבי לנצלה באופן המתאים לתכנה הרוחני. בספר "אגרות מלך" אנו מוצאים אגרות קודש רבות שכתב הרבי אל כלל ישראל ובהם

בגדר החיוב ד"הקהל"

המלך, וע"י שהעם מתאספים הרי"ז גורם שלאח"ז יתקיים ה"למען ישמעו, ילמדו ויראו ושמרו לעשות (בעתיד).

ומעתה מבאר ראב"ע את תוכן מצות הקהל – "אם אנשים באים (הרי"ז) ללמוד, נשים באות – לשמוע", שמחדש בזה:

א. שישנו חיוב גברא על האנשים והנשים עצמם להיות "באים", כלומר: אף שהחיוב והמצוה היא על המקהיל – המלך, מ"מ כתוצאה מזה יש חיוב גברא על האנשים והנשים עצמם להשתתף בזה, כי ע"י מתקיימת המצוה בפועל. וע"ד דברי החרדים הידועים, שישנה מ"ע על ישראל שיתברכו ע"י הכהנים, כיון שע"י מתקיימת המצוה, (מ"ע כ"ו התלויות בפרק כ"ו פ"ד אות יח. וראה הפלאה כתובות (כד, ב) ברש"י ד"ה דאיסור עשה).

ב. ה"למען ישמעו" אינו רק מטרת ותוצאת ה'הקהל' (לעתיד) אלא זהו תוכן המצוה. החיוב על האנשים והנשים הוא "ללמוד ולשמוע" ולא רק שבאמצעות המצוה תתקיים מטרתה לאח"ז.

נאמן לשיטתו מקשה ראב"ע ("ללמוד ולשמוע" הוא תועלת ומצות האנשים, אולם) "וטף למה באין", איזה חיוב ומצוה יש בהשתתפות ה"טף" בדוגמת האנשים והנשים בנוסף לצד השווה באנשים, נשים וטף שע"י מתקיימת עצם מצות המקהיל? מטרתה? וע"ז משיב: כיון שעליהם לא חל חיוב גברא הרי שהתועלת (הנוספת) בביאתם היא "ליתן שכר למביאייהן".

ומעתה סרו הקושיות דלעיל:

א. לגבי עצם מצות הקהל שווים האנשים והנשים לטף להיות חפצא של מצוה שע"י מתמלאת מצות המקהיל. ובזה ניתן לומר "טפלים חייבים".

ב. על יסוד זה ניתן אכן ללמוד ק"ו לנשים כיון שגם הקטן חייב במצוה (מצד היותו חפצא של מצוה, כנ"ל) רק שבגדולים נוסף לכך גם חיוב גברא, בהיותם בני דיעה.

[מקוצר ומעובד מלקו"ש חלק י"ט, שיחה ג' לחה"ס]

שמצות הקהל מיוחדת משאר המצוות, דמפורש בקרא חיוב הטף, ולכן אף הקטנים (שהגיעו לכלל חינוך) מחויבים במצוה זו – מ"מ נדרש לחילוק תמוה בין שני סוגי הקטנים: שבקטני קטנים שהחיוב והמצוה הוא רק על מביאייהן, וכללים בציווי זה, אף אלו שאילו היו באותו מצב בגדלותן, היו פטורים (כנ"ל) ואילו הקטנים שהגיעו לגיל חינוך ("טפלים" דמס' קידושין) חייבים רק אם הם במצב שבגדולים היו חייבים (כיון שהם עצמם מחויבים בזה) ולא אישטמט לחלק באופן כזה בין שני סוגי הקטנים.

ב. והעיקר, מלשון הגמרא בקידושין "טפלים חייבים" ולא "קטנים" וכיו"ב משמע דאיירי התם אודות אותם סוג קטנים דחגיגה, וכמדייק רש"י בקידושין (שם ד"ה ואנא) ש"טפלים חייבים" מהלשון "והטף" שנאמר בפסוק הקודם (ולא מהפסוק שלאח"ז "ובניהם אשר לא ידעו וגו'"), וא"כ הדרא קושיא לדוכתא, דאין הדברים עולים בקנה אחד עם דברי הגמרא גבי "טף... ליתן שכר למביאייהן". ויתרה מזו, דהלא כלל פשוט (וסברא הוא) שלא שייך חיובים ב"דרדקי" שאינם בעלי דיעה. (רמב"ם הל' מאכלות אסורות פי"ז הכ"ז, ועוד).

ולהבנת הדברים יש להקדים ביאור בהתחלת הדרש של ראב"ע – "אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע" – דלכאורה יש לתמוה מהו החידוש בזה, הלא מפורש הוא בכתוב "למען ישמעו ולמען ילמדו", ואין לומר דאה"נ אין כוונתו לחדש בזה רק מביאו כהקדמה להסיום "טף למה באין וע"ד הסגנון "בשלמא" אנשים כו' נשים כו' משתי פנים: דבמקום "אם" ה"ל לכתוב הלשון הרגיל "בשלמא", ועוד, דגם "בשלמא" אמרינן רק בחידוש ענין או סברא, (יד-מלאכי כלל קיא).

ויש לומר: מפשטות הפסוק "הקהל את העם וגו' למען לשמעו ולמען ילמדו ויראו וגו'" משמע דהמצוה מוטלת על היחיד (המלך) שיקהיל את האנשים, הנשים והטף, והמשך הכתוב "למען ישמעו וגו'" מבאר את מטרתו וכוונתו המצוה כתוצאה מה'הקהל'. ובסגנון אחר קצת: מצות הקהל אינה מצוה על כל יחיד ויחיד כי-אם על המקהיל – הוא

מצות הקהל – שזמנה במוצאי יו"ט ראשון של חג – מיוחדת היא משאר מצוות התורה, והוא שבמצוה זו מצווים כל בני ישראל ואף הטף בכלל זה, ומקרא מלא דבר הכתוב: "הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגו'". ויש לומר שבזה מתבטאת נקודה עיקרית בתוכן וענין מצות הקהל, וכדלקמן.

מפשוטם של דברים נראה שהשתתפות הטף ב'מצות הקהל' הינו חיוב שמוטל (לא על הקטנים עצמם, אלא) על האב (ואם) להביאם – וכפי ששינונו (חגיגה ג, א) "טף למה באין כדי ליתן שכר למביאייהן". ומעתה, גם כאשר הקטן במצב שבגדלותו היה פטור ממצות הקהל (כגון: חרש, שומא וכיו"ב) מ"מ בהיותו קטן הרי הוא נכלל בחיוב המצוה כיון שלא הוא המצוה ב'הקהל', אלא אביו – מביאו, ולכך לא נוגע מצבו. אך לפי זה יש להקשות: הגמרא בקידושין (לד, ב) אומרת בנוגע למצות הקהל שאלמלא נתפרש בכתוב חיוב הקהל בנשים, היינו לומדים זאת בק"ו – מקטנים – "טפלים חייבים נשים לא כ"ש". ואם נאמר שהחיוב אינו מוטל על הקטנים כי אם על מביאייהם: א. איך שייך לומר "טפלים חייבים" ?

ב. כיון שהקטנים אינם מחויבים במצוה זו, היאך ניתן ללמוד מהם ק"ו לחייב הנשים ? [ולכאורה ה' ניתן ליישב שבפסוקים על הקהל מדובר בשני סוגי קטנים: קטנים שהגיעו לגיל חינוך, שהם מצווים בפסוק "ובניהם אשר לא ידעו ישמעו וילמדו ליראה את ה"א" – לאמור: הם עצמם מחויבים במצוה, אולם הפסוק הראשון "הקהל את העם האנשים הנשים והטף" איירי בקטני קטנים, והללו שלא הגיעו לכלל חינוך, אינם מצווים להשתתף בהקהל, אלא "כדי ליתן שכר למביאייהן". אמור מעתה: הא דאמרינן "טפלים חייבים" איירי ב"טפלים" שהגיעו לחינוך והם בכלל שמיעה ולימוד. אך מן הנמנע לומר כן, ושתי תשובות בדבר:

א. גם בקטן שהגיע לגיל חינוך איך חיוב החינוך עליו כי-אם על מגדלו ומחנכו (וראה שדי-חמד כללים מערכת ח כלל ס), וכך הם פני הדברים בענייננו. ואף את"ל

שליחות בתל עדשים

הרה"ג הרב רפאל שמשון הלוי לוינסון שליט"א, שליח הרבי ורבו של תל עדשים, מצא בנערותו את טוב טעם תורת החסידות, ועתה הוא מרביץ תורה ויראת שמים ברבים

במאור פנים

מתוקף תפקידו כרב היישוב תל עדשים, החל לעסוק בענייני כשרות, ופירסם מאמרים תורניים רבים בקבצים שונים בענייני מעשרות, ערלה, שמיטה ועוד.

במקביל לעיסוקיו כרבה של תל עדשים וכמחנך בתלמוד תורה, מוסר הרב לוינסון שיעורים שבועיים ביישוב כפר גדעון, ובמקומות נוספים. הרב לוינסון ידוע כרב יסודי ומסור, תלמיד חכם מוכשר ומובנה ומפיץ תורה והלכה, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה ביראתו הקודמת לחכמתו. שיטתו היא להרבות באור שמעט ממנו דוחה הרבה מן החשך, מבלי להתנגח עם החשך עצמו.

את היהדות והחסידות הוא מפיץ בדרכי נועם ובפנים מאירות בדרך של לימוד יסודי וברור ותוך מתן דוגמה אישית למופת. דרך הלימוד וההסברה הנעימה, היא הדרך הטובה ביותר להפצת המעיינות, ולהכנתנו לגאולה האמיתית והשלמה, אומר הרב.

בשיעורי המשפיע

לאחר התקרבותו, היה משתתף פעמים רבות בשיעוריו והתוועדותיו של המשפיע החסידי הרב ר' ראובן דונין ע"ה ואף היה מעלה את הדברים על גבי הכתב.. הרב לוינסון מאז ומעולם נודע ברצינותו ובכך שאף פעם לא עשה הנחות לעצמו.

בשנת תשמ"ח נישא לרעייתו מרת גאולה לבית הרה"ג הרב יעקב יצחק גליק שליט"א, מקריית מטרסדורף בירושלים ת"ו ולאחר חתונתו והמשך לימודיו התורניים כיהן כמורה ומחנך בתלמוד תורה 'צבאות מנחם' בקריית שמואל והיה נערץ על ציבור ההורים והתלמידים.

בשנת תשמ"ט נשלח על ידי הרבי ליישוב תל עדשים שבעמק יזרעאל. בו פעל ופועל גדולות ונצורות. הרמטכ"ל האגדי "רפול" סייע רבות להבאתו ולקליטתו ביישוב

בשנת תשמ"ט נשלח על ידי הרבי ליישוב תל עדשים שבעמק יזרעאל. בו פעל ופועל גדולות ונצורות. הרמטכ"ל האגדי "רפול" סייע רבות להבאתו ולקליטתו ביישוב, בו עשה הרב לוינסון עבודת נמלים, להפעלת בית הכנסת, להקמת רשת של שיעורי וחוגי בית תורניים, וביקורי בית אישיים, בהם זכה להתחבב על תושבי היישוב ולהאהיב שם שמיים כדרכו בקודש.

משנת תשס"א משמש בתפקיד ר"מ בתלמוד תורה חב"ד, של הקהילה החבדית הגדולה במגדל העמק.

לקראת שנת השמיטה תשס"ט דאג להפקת שמן זית בהכשר מהודר, לתועלת חסידי חב"ד בצפון הארץ.

הרה"ג הרב רפאל שמשון הלוי לוינסון שליט"א, שליח הרבי ורבו של תל עדשים, נולד למשפחה מחוגי ה'מזרח' בשכונת אחוזה, בכרמל שבעיר חיפה, בב' סיון תשכ"ד להוריו עורך דין ר' מנחם ורבקה לוינסון.

בצעירותו התחנך במוסדות הלימוד המקומיים, וכשהגיע לגיל ישיבה, נכנס ללמוד בישיבה התיכונית 'בנה' בחיפה.

מישיבה תיכונית לשיבה תורנית

באותה תקופה, עשה את צעדיו הראשונים בהתקרבותו לחסידות חב"ד, על ידי שיעוריו של הרה"ג הרה"ח הרב יגאל פיזם שליט"א שכיהן בה כר"מ, ומסר שיעורים יומיים בספר התניא, בפני אותם תלמידים בעלי נפש, שנפשמם חפצה לחוש את מתיקות התוכן הפנימי ויראת שמיים, המצויים בספר התניא, ובתורת הרבי.

לימים, ערך הרב לוינסון, אז בחור צעיר "שבוע ישיבה" בכפר חב"ד, בה הגה בלימוד תורת הנגלה, והחסידות עם בחירי התמימים בישיבה, השתתף בהתוודות החסידיות, ונשמתו החסידית שחיפשה פנימיות ויראת שמיים, והידור במצוות מתוך ענווה ומידות טובות, ביקשה את שאהבה נפשה.

בחודש אדר שנת תש"מ החליט לעבור ישיבה, ונכנס באמצע שנת הלימודים לעבור ללמוד בישיבת תומכי תמימים לוד, ועשה את המשך דרכו בישיבות תומכי תמימים כפר חב"ד, תומכי תמימים מגדל העמק, שם ספג תורה וחסידות מפי שלוחי הרבי; הגאון החסיד הרב יצחק גולדברג שליט"א ומהמשפיעים הדגולים הרב יוסף יצחק סגל שליט"א והרב יצחק גורביץ' שליט"א.

בשנת תשמ"ה נסע ללמוד בישיבת תומכי תמימים המרכזית ב-770 במסגרת שנת ה'קבוצה'.

הספר החשוב

"פניני הפרשה החסידית"

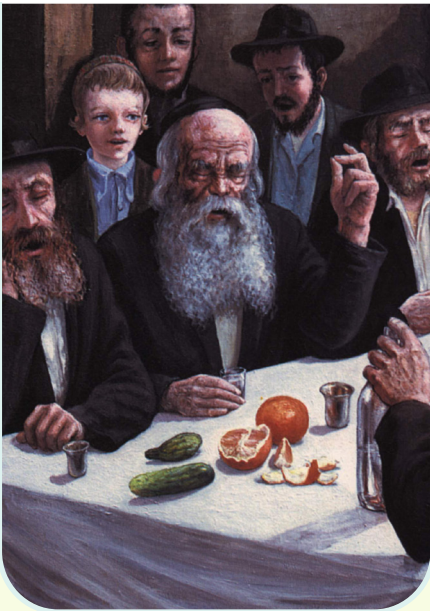
בתורתם של שבעת רבותינו נשיאנו לכל פרשה

הפצה ראשית: חיש 03-9600770

חיים של חסידות

כוחה של התוועדות

מאת הרב ישראל יצחק זלמנוב

את כוונתך" הפטיר שלומי בכנות, "אולם עדיין חסר לי להבין מה ההבדל בין 'ועד' במוסר להתוועדות החסידית - גם ב'ועד' אתה יכול להבין שהטוב הקודם שלך הוא רע לגבי היכולת האמיתית שלך!..."

"הכנות שלך טהורה, וזה יפה מאוד" העיר לו המשפיע. "הייתי אומר שבטבעך אתה מסוגל לקלוט ולהבין את העולם העמוק של החסידות. בהתוועדות" חזר המשפיע לנושא, "זו הזדמנות לכל אחד מהמשתתפים של ההתוועדות להיות כנה עם עצמו במאת האחוזים, לא לשקר את עצמו ולא לרמות - כי רק טיפס מרמה את עצמו. לדעת היטב מה מעמדו ומצבו בעבודת השם, ולהבין שמכאן ואילך עליו להשתפר."

למה 'משקה'?

"והאם בלי התוועדות חסידית לא אדע את מצבי בעבודת ה' הרי אני יודע כמה מסכתות אני לומד וכיצד נראית התפילה שלי, ועושה באלול חשבון על המעשים טובים שלי במשך השנה, עבודת המידות" אמר שלומי ביבושת. "מה מוסיפה לי ההתוועדות שאין לי בלעדיה? האם יש צורך דווקא במשפיע ובשתיה חריפה כדי להתעלות?"

חיך קל עלה על פניו של המשפיע. "כאשר מדובר על חסיד שנושא בתפקיד המשפיע - אין הפירוש שהמשפיע הינו מושלם ונמצא במדרגה נעלית - לעיתים, באחיזה בנקודת האמת, עדיף ללמוד מיהודי 'פשוט'. תפקידו של המשפיע מתבטא בכך שהוא מסייע להאיר באור החסידות את הנקודות החשוכות שקיימות בין כך בליבו ומוחו של כל אחד מהמשתתפים, ולצקת בכלי ההבנה, בשכל - את המקום המרומם אליו צריכים להגיע. ולשם כך, אכן, יש צורך בהתעוררות פנימית אמיתית, ואת זה -

שלומי נשם נשימה עמוקה, מנסה לעכל את המידע החדש. "מה הפשט של ישן מפני חדש תוציאו? האם עליו לוותר ולבטל את כל מה שהוא היה טוב בו עד היום?"

"חלילה. לא מדובר כאן על פעולות טובות או מעשים טובים - הם כמובן צריכים להישאר ויש להמשיך לעשותם ולקיים את מצוות השם. בהתוועדות אנחנו עוסקים במהות הטוב, בזיהוי מצב הנפש היהודית - היכן היא מונחת והאם הטוב שלה בא כתוצאה מקרבת ה' או מטבעו של האדם."

העומק שבדברי המשפיע נתן לשלומי חומר למחשבה, והוא הרהר בכך כמה דקות. שקט השתרר באולם בית הכנסת והמשפיע לא הפריע לשלומי לשקוע בהרהורים.

"מה רע בכך שהאדם טוב בטבעו?" התכווצו גביני עיניו של שלומי. - "אין בכך רע במובנו הפשטני, אך יש כאן רע במובן העמוק. כאשר יהודי עושה טובה לזולתו רק משום שהוא נולד בטבעו רחמן וגומל חסדים - העיקר עלול להיות חסר... ובדקות, זה 'רע'. אולם, כאשר מתחוויר לך עוצם וגודל הטוב שאתה יכול ומסוגל להגיע אליו, עד כמה הוא נעלה ועד כמה הוא טהור, משום שהטוב הזה מקורו בדרישת וציווי הקדוש ברוך הוא בתורתו הקדושה - אזי בדרך ממילא, הטוב הקודם שלך נהיה כמו רע. ההתוועדות משנה את מהות הטוב, שינבע ממקומו הקדוש והאמיתי ולא ממקומו הטבעי."

העומק שבדברי המשפיע נתן לשלומי חומר למחשבה, והוא הרהר בכך כמה דקות. שקט השתרר באולם בית הכנסת והמשפיע לא הפריע לשלומי לשקוע בהרהורים. "אחרי מחשבה, הצלחתי להבין

תקציר הפרקים הקודמים: שלומי, בחור בישיבה גדולה, נכנס לראשונה בחייו להתוועדות חסידית ותמיהות רבות מילאו את מוחו, והעיקרית שבהם - מדוע שותים 'אלכוהול' בהתוועדות. הוא מקבל מענה משימי - בחור חסידי מהישיבה בה הוא לומד, לפיה צדיקים וקדושי עליון גילו סודות התורה דווקא בעת שכרותם, אך המענה לא מספק אותו.

לבסוף הוא חוזר לבית הכנסת בו ראה את ההתוועדות ומשוחח עם המשפיע של בית הכנסת שמגלה לו את אחד היסודות הגדולים בשיטת החסידות: להיות מסוגל לקבל ביקורת נכונה מזולתו בענייני עבודת ה'. הוא מספר לו על 'גזירת המשקה' של הרבי והסיבה מדוע המשפיע מדבר ולא כל מי שרוצה, ובמקביל - כל אחד אומר 'לחיים' על רביעית משקה כדי להניח את מציאותו האישית בצד ולהתעלות מעל חומר הגוף.

מטוב ליותר טוב

"מה יוצא מכך שהאדם שוכח מעצמו? הרי אז הוא לא שולט על מחשבתו, ומותר האדם מן הבהמה אין!" הקשה שלומי בחריפות. המשפיע הנהן בראשו בנועם. מבין היטב. "שאלה יפה", המהם, מרפרף קלות על שערות זקנו, תוך שהוא תר אחר מילים מתאימות לבטא את התשובה שאצורה היתה במוחו.

"ראה" אמר במתינות, "כל יהודי הוא טוב. מלא וגדוש בטוב!" הוא הדגים בידיו מעין כוס גדולה וגדושה. "וכל אחד בסגנונו הוא. אולם, כפי שאומר הפתגם החסידי החב"די הידוע: אם הטוב הוא טוב - יותר טוב לא יותר טוב? ברור שתמיד אפשר לשפר. תמיד על האדם לחשוב מה היעד הבא שלו, לאן הוא מקדם את הטוב שלו בעבודת השם. לא יתכן מצב שבו יהודי קופא על שמריו ונשאר במצב אחיד לאורך זמן. וזו אחת התוצאות הטבעיות של התוועדות חסידים: לפעול אצל האדם מצב של ישן מפני חדש תוציאו."

בכח הרצון

ט' כסלו הינו יום ההולדת ויום ההילולא של כ"ק אדמו"ר האמצעי. י' כסלו הוא חג הגאולה שלו.

כשאדמו"ר האמצעי קיבל את הנשיאות, פיתח שער להסברה עמוקה ורחבה ביותר של תורת החסידות. כל שורה של אביו כ"ק בעל התניא והשולחן ערוך, התבארה בתורת בנו בעמודים רבים.

בתחילת נשיאותו הנהיג אדמו"ר האמצעי שכל אברך החוזר מביקור בחצרו, יעצור בדרכו בכל עיירה חסידית, וכל חסידי העיירה יתכנסו לבית הכנסת לשמוע מהאברך את מאמרי הרבי בטוב טעם והרחבת הביאור.

החסיד ר' יקותיאל ליפלער, שהיה מחסידי אדמו"ר הזקן, השתתף ב"חזרת דברי אלוקים חיים" שכזאת ונוכח כי אינו זוכה להבין את עומק תורת הרבי. הוא השאיר את ניהול חנותו לבני ביתו ונסע בדחיפות אל הרבי. כשהעלה את מצוקתו ב'יחידות' ענהו הרבי: אין לך דבר העומד בפני הרצון, וכוחו של כח הרצון העמוק שבנפש להכריח ולשנות לטובה את כוחותיו השכליים של האדם.

במשך מספר חודשים נשאר ר' יקותיאל ליפלער בחצרות קודשו של הרבי, האזין בריכוז עצום למאמרי, למדם בחברותות בעיון ובמאמץ, הסתגר דעות רבות בעליית הגג כדי להתעמק לסכם ולשנן.

הוא נעשה לגאון מובהק בתורת החסידות, עד כדי כך שאדמו"ר האמצעי כתב עבורו את הספר "אמרי בינה", שהוא ספר גאוני ועמוק מאוד בחסידות.

שלומי ממקומו, כלא מסכים עם הקביעה האחרונה. פניו של המשפיע האירו באור יקרות, כמו ציפה לשאלה הזו. הוא הפך בדבריו שניות ארוכות בטרם השיב לשלומי.

המשך בגיליון הבא

שהתגלה לפניו בעת ההתוועדות. הניגון מעמיד את החסיד במקום שונה לחלוטין. "איך אפשר לדעת? האם מדובר בהשערה או במשהו וודאי שאפשר לבדוק אותו?" בירר שלומי. – "הניגון פעל כאשר ישנו פועל טוב. ניתן למדוד זאת באמצעות החלטה טובה, מעשית, שנובעת מהלך רוח פנימי, מסערה רגשית ומרצון עז לבטל את המציאות האישית ולהתקרב לאלוקות. כן, בהחלט, יש תוצאה מעשית מניגונים חסידיים בהתוועדות" קבע המשפיע.

"הניגון מבטא את תשוקתו העצומה לצאת מהרע – ה'טוב' הקודם בו היה מונח לעולם שהתגלה לפניו בעת ההתוועדות. הניגון מעמיד את החסיד במקום שונה לחלוטין".

שלומי לא מיהר להגיב. הוא שקל היטב את מילותיו בטרם יקשה שוב על המשפיע. השעון תקתק והזמן לא עצר מלכת, אך שלומי הרגיש שהוא חייב למצות את הנושא עד תומו ולא לצאת מבית הכנסת החסידי עד שתהיה לו תשובה סופית ברורה ונהירה. "אם אנסה לסכם את כל מה שדיברנו כאן", אמר בשקט, "ניתן אולי לומר שאפשר להגיע לכל המקומות האלו בנפש גם בלי התוועדות חסידית: ניגון, סערת רגשות, רצון לחיבור עם הקדוש ברוך הוא, דברי תורה, סעודת מצוה, להקשיב למוסר שהרב אומר, להבין שיש דרגה של טוב שעדיין לא הגעת אליה. אני מרגיש בהחלט שביכולתי להגיע לכל זה גם בלי לשבת בהתוועדות..." ניסה עדיין שלומי להבין.

"יתכן" לא דחה המשפיע את דברי שלומי. "אם מבודדים כל תוצאה לכשעצמה, יתכן שאפשר להגיע אליה גם בלי התוועדות חסידית. אולם כוחה האמיתי, סוד 'נשמתה' של ההתוועדות החסידית, הוא: אהבת ישראל. אהבת ישראל היא ה'כלי' שמעניק את האפשרות להיטען בהתוועדות בכל אותם תוצאות רוחניות נעלות".

"אהבת ישראל? אי אפשר לקיים את המצוה הזו בלי התוועדות חסידית?" קפץ

בכוחו של ה'משקה' לפעול על גוף היהודי". אצבעותיו של שלומי תופפו קלות על השולחן. משב הרוח הקריר מהמזגן הנעים לו את ישיבתו בחברת המשפיע, שהתברר כיהודי נעים הליכות, משנתו סדורה ודיבורו מתון.

כוחו של ניגון חסידי

"נקודה נוספת שברצוני לשוחח עליה, והיא חשובה לא פחות כחלק מההתוועדות החסידית" הוסיף המשפיע, "הוא הניגון החסידי". – "כן, זה היה המניע לכך שנכנסתי לכאן – הלכתי ברחוב ושמעתי ניגון מוכר, אז נכנסתי 'השחיל' שלומי תוך כדי דיבור. המשפיע הנהן בראשו.

"מה נראה לך ההבדל בין ניגון שמנגנים ב'זיץ' ישיבתי או בסיום החתונה – לבין אותו הניגון בדיוק אותו מנגנים בהתוועדות חסידית?" גלגל המשפיע שאלה לפתחו של שלומי. – "אין הבדל" השיב שלומי נחרצות, "הניגון מעורר את הלב באותה מידה שווה בכל מקום שמנגנים אותו".

"אמת" הסכים המשפיע עם דבריו, "הניגון מעורר תמיד כי טבעו של ניגון הוא לעורר – כל תו מוזיקלי מעורר את נשמת האדם. אולם השאלה הגדולה היא, מה קורה אחר כך... מה נשאר מאותה התעוררות הלב שחווינו כתוצאה מהניגון... אילו כל מטרת הניגון היא לשם החוויה והתעוררות הלב, התרגשות מהעוצמה הווקאלית, מהמבנה של השיר, מה'קנייטשים' שלו וכדומה, כמו ב'זיץ' או בחתונה – לא ישאר מכך כלום, לב האדם לא ישתנה". טון דיבורו של המשפיע נשאר שווה, אך נימה של החלטיות השתרבבה בין המילים.

"וכשמנגנים בהתוועדות – הלב משתנה כתוצאה מהניגון? איך בדיוק?" לא הבין שלומי.

"הניגון בהתוועדות משמש כלי לביטוי הגעגועים הגדולים של היהודי לבורא יתברך. לגילוי של נשמתו. אין זו חוויה של ניגון בצוותא – שבכל מצב חוויה זו משפיעה על נפשו של האדם – כי אמנם כולם מנגנים ביחד, אך כל אחד כאילו מנגן בפני עצמו. מתייחד ומתאחד עם משמעותו של הניגון, מבטא בהבל הקול, בלי מילים, רק ב'תנועות' מוזיקליות, את תשוקתו העצומה לצאת מהרע – ה'טוב' הקודם בו היה מונח – ולהגיע לטוב החדש, לעולם

י"ט כסלו – חג הגאולה

יחיה ויאיר בפנימיותנו, בשכל שבמוחנו ובמידות שבלבנו, עד שיתממשו בתשובה ומעשים טובים, כי המעשה הוא העיקר.

- ב -

זיכוי של רבינו הזקן במשפטו בפטרבורג ונצחונו בהפצת תורת החסידות בקרב ישראל, ולא עוד אלא שזכה לכבוד והערכה עצומה בעיני המלך והשרים, גרם לקידוש שם שמים בקרב הגויים, וגאון יעקב עלה והתחזק לאין שיעור.

כאמור, ביטול הגזרה בעולם הזה, התרחש ע"י שהתבטל הקטרוג בבית דין של מעלה על אדמו"ר הזקן בעל התניא, שעסק במסירות נפש בגילוי ופרסום סודות התורה – פנימיות התורה – על-ידי תורת החסידות.

הקטרוג היה על גילוי סודות התורה למי שאינו ראוי לכך – המהוה פגיעה בכבוד התורה, ועל זה קונן הנביא: "תשתפכנה אבני קודש בראש כל חוצות" (איכה פ"ד פס' א.).

מסירות נפש

ורבינו הזקן לא התחשב בקטרוג שעליו, ופעל במסירות נפש לפרסם את תורת החסידות בקרב כל ישראל, גם למי שאינו ראוי.

גישה זה תואמת את דברי האריז"ל שאמר (ראה הקדמת הרח"ו לשער ההקדמות, ועוד): "דוקא בדורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה".

אף-על-פי שאפילו בדורות הראשונים היתה חכמת הקבלה – נסתרה, ורק יחיד סגולה (רשב"י וחבריו) זכו לה, וכל שכן בדורות האחרונים, ש"נתמעטו השנים – נתמעטו הדורות", וכדברי האמוראים: "אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם, ואם ראשונים כבני אדם אנו כחמורים" (ראה שבת ק"ב ע"ב).

ואעפ"כ פסק האריז"ל שדוקא בדורות אלו האחרונים – מותר ומצוה לגלות סודות התורה לכל ישראל, וכך עשה אדמו"ר הזקן בעל התניא ופעל בהפצת מעיינות החסידות בשופי.

שתי סיבות עקרוניות הניאו את רבינו הזקן בעל התניא והשולחן ערוך למסור את נפשו לגילוי תורת החסידות בדרא דעיקבתא דמשיחא.

מאת הרב ישבעם הלוי סגל

- א -

ביום השלישי שהוכפל בו "כי טוב" י"ט בכסלו שנת ה'תקנ"ט – נגאל הוד כ"ק אדמו"ר הזקן בעל התניא והשולחן ערוך – ממאסרו ברוסיא הצארית, שנאסר עקב קיטרוג ודליטוריא של אי-אלו ממתנגדי תנועת החסידות, אשר העלילו עליו כמורד במלכות, שדינו גזר דין של היפך החיים רח"ל.

כל דברי הימים ההם כולל סיפור ההלשנה, המאסר והגאולה, הלא הם כתובים ברשימות היומן של הוד כ"ק אדמו"ר הריי"צ זי"ע.

הכל משתלשל מלמעלה

כל מה שנעשה בעולם, משתלשל ויורד מלמעלה, ולכן ברור שהמאסר בא בגלל הקטרוג שהי' בבית דין של מעלה על כך שכ"ק אדמו"ר הזקן נ"ע מגלה רזין דאורייתא בשופי ובפירסום רב (ראה לקו"ש ח"ל השיחה לי"ט כסלו), ועל זה היה הקטרוג, שהרי "כבוד אלקים הסתר דבר" (משלי כה, ב.), וחז"ל דרשו על הפסוק "וכבשים ללבושך" – דברים שהם כבשונו של עולם יהיו תחת לבושיך (חגיגה יג ע"א), ואין מגלים סתרי תורה אלא לצנועים וגם זאת בהסתר וכו'.

ולכן גילוי פנימיות התורה – תורת החסידות – ברבים, לכל דיכפין, הוא היפך "כבוד אלקים" וע"ז היה הקטרוג.

מזה נשתלשל בריבוי ההשתלשלות שאנשי בליעל – על אף היותם בני ברית – העלילו והלשינו על כ"ק אדמו"ר נ"ע למלכות, והי' בסכנה של היפך החיים רח"ל, וציפו שבזה ימנעו ח"ו את התפשטות תורת החסידות בקרב ישראל.

הסרת הקטרוג

ולזאת כאשר בחדסד וברחמים הוסר הקטרוג מלמעלה וניתנה רשות והורמנא בבית דין של מעלה לגלות פנימיות התורה ולהפיץ מעיינות החסידות חוצה כדי לקרב

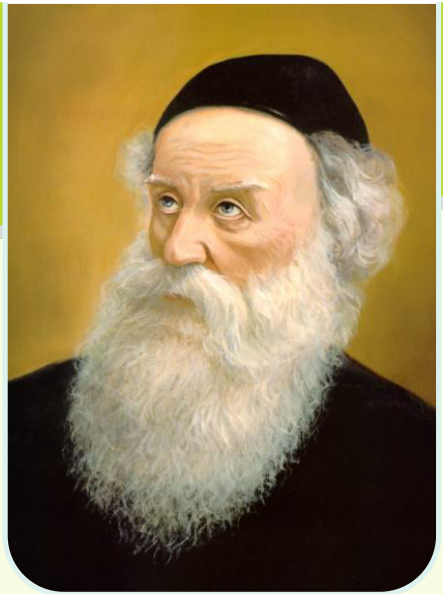
את הגאולה, הנה על-ידי-זה בטל הדין למטה ויצא זכאי בדינו, וראו כל אפסי ארץ – הצאר ושרי הממשלה – את ישועת אלקינו (לשון רבנו הזקן באגרת ע"ד הגאולה שלו), וגם הם – המלך והשרים – הודו וחיזקו את ידי הרבי לפרסם אלקות בעולם ע"י תורת החסידות.

וכך כותב הוד כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע במכתבו אל הוד כ"ק אדמו"ר הריי"צ זצוקללה"ה (ראה קובץ התמים חוברת ב') וזלה"ק:

החג אשר פדה בשלום נפשנו ואור וחיות נפשנו ניתן לנו, היום הזה הוא ראש השנה לדברי אלקים חיים אשר הנחילנו אבותינו הקדושים זצוקללה"ה נ"ע זי"ע והיא היא תורת הבעש"ט ז"ל (היום יום עמוד ד').

ביטול הגזרה בעולם הזה, התרחש על-ידי שהתבטל הקטרוג בבית דין של מעלה על אדמו"ר הזקן בעל התניא, שעסק במסירות נפש בגילוי ופרסום סודות התורה – פנימיות התורה – על-ידי תורת החסידות.

פדיית נפשו בשלום של כ"ק אדמו"ר הזקן, שזוּפָה בדינו ממשפט מות רח"ל, ואף יצא לחרות ממאסרו, היא פדייה בשלום של כל עם ישראל, כי הרבי הוא ראש בני ישראל, ונשמתו היא הנשמה הכללית – שכל נשמות ישראל הן ניצוצות מנשמתו, ולכן גאולתו וניצחונו בגילוי אור אין סוף בעולם ע"י הפצת תורת החסידות, הוא חג שבו "פדה בשלום נפשנו" – של כל אחד ואחת מאיתנו – בני ישראל, חג שבו "אור וחיות נפשנו ניתן לנו" – "אור" – אור האמונה בעצמות אור אין-סוף ברוך-הוא, "וחיות נפשנו" – שאור האמונה

עקבתא דמשיחא

דורותינו אלה האחרונים נקראים בשם "עיקבתא דמשיחא" - משתי סיבות: שלילי וחיובי:

(א) כי דורנו לעומת דורות הראשונים, הוא כיחס העקב החומרי והגס לעומת הראש הזך והנעלה.

(ב) כי דורנו - דור אחרית הימים - זוכה לגילוי פעמי (עקבות) המשיח.

בגלל שתי סיבות אלו פעל רבינו הזקן לגלות בדורות אלו את תורת החסידות.

סיבה אחת לעצם גילוי החסידות בישראל באופן כללי, והשניה - לגילוי החסידות באופן של חכמה בינה ודעת (חב"ד).

הסיבה הראשונה לעצם גילוי החסידות, כי דוקא משום ש"נתמעטו השנים נתמעטו הדורות" וככל שנוקפים השנים, חלה ירידה רוחנית עצומה בקרב ישראל, ויהודים חשופים לרוחות זרות של בורות וכפירה רח"ל.

להציל את ישראל

ולפיכך, דוקא משום דלא אכשר דרא, יש צורך דחוף לגלות את פנימיות התורה - גילוי עצמות אור אין-סוף שבתורה - כדי להציל את ישראל ממגיפות הכפירה שפשטו ברחוב היהודי.

וכהמשל שהמשיל רבינו הזקן, שבנו יחידו של המלך חלה במחלה סופנית, ולא נמצאה תרופה למחלתו, ורק סגולה אחת יכולה להצילו, והיא שחיקת היהלום היקר ביותר בעולם - הקבוע במרכז כתר המלך - ומהילתו במים כדי להשקות את הבן החולה, ואז ינצל ויחיה.

ואכן, כך מצוה המלך, לשבור את הכתר המסמל את כבוד מלכותו, כדי להציל את בנו יחידו.

היהלום שבכתר

וכך גם בנמשל, רוצה הקב"ה לגלות ולפרסם את פנימיות התורה (היהלום שבכתר) - היפך "כבוד אלקים הסתר דבר", כדי להציל את "בני בכורי ישראל", מהרוחות הזרות והמגפות שפשו בעם.

ורואים זאת במוחש בדור האחרון, שהתפשטות תורת החסידות הביאה ומביאה להתעררות, התחזקות וחזרה בתשובה המונית, בכל אחד לפי דרגתו.

עת לעשות לה'

ואף-על-פי שזה בניגוד להלכה המפורשת ברמב"ם (הל' יסודי התורה ספ"ב. שם פ"ד ה"א ואילך.), אבל כשמדובר בפיקוח נפש והצלת בני ישראל מכפירה וכו', לא מתחשבים בהלכה זו, כי "עת לעשות לה' הפרו תורתך".

אולם סיבה זו לגילוי החסידות אינה מספיקה עדיין, כי היא מצדיקה רק את גילוי החסידות הכללית כפי שהיתה בימי מורנו הבעש"ט ותלמידו הרב המגיד נ"ע, שתאמה בעיקר לאנשים פשוטים שלא יכלו ללמוד תורה, ורק על-ידי התקשרות לרבותיהם, עבדו את ה' באמונה תמימה בשמחה ולב שלם.

הסיבה הפנימית והעיקרית לצורך בלימוד תורת החסידות היא ההכנה והשלימה על-ידי משיח צדקנו, ולכן אופן גילוי החסידות צריך להיות באופן של לימוד והפנמה בחכמה בינה ודעת (חב"ד)

אבל ציבור הלמדנים והגאונים ברובם הגדול עמדו מנגד ואור תורת החסידות לא חדר לליבם, ולעיתים אף גרם לקרירות באמונה פשוטה ושלימה בקב"ה.

ועל זה בא הוד כ"ק אדמו"ר הזקן וגילה סיבה נוספת ועיקרית לצורך בהפצת תורת החסידות, כי מלבד הצלת בני ישראל מפיגעי הגלות, שהפגעים העיקריים הם

האנשים הפשוטים ועמי הארץ,

הנה, הסיבה הפנימית והעיקרית לצורך בלימוד תורת החסידות היא ההכנה לקראת הגאולה האמיתית והשלימה על-ידי משיח צדקנו, ולכן אופן גילוי החסידות צריך להיות באופן של לימוד והפנמה בחכמה בינה ודעת (חב"ד) - כהכנה לקראת המצב שיהיה בזמן הגאולה, כאשר "תורה [חדשה] מאתני תצא" (ישעי' נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.) "כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים" (ישעיהו יא, ט.).

ודבר זה שייך לכל עם ישראל, מקטנם ועד גדולם, מהאנשים הפשוטים ועמי הארץ ועד גדולי ישראל, כי בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תתגלה תורתו של משיח - "תורה [חדשה] מאיתני תצא" - לכל עם ישראל, כי "כולם ידעו אותי", ולא ישאר אף יהודי בגלות.

ההכנה לקראת הגאולה

ולכן ההכנה לקראת הגאולה היא לימוד תורת חסידות חב"ד, וכמו שכתוב בזוהר (ח"ג קכד, ב (ברע"מ). הובא בתניא אגה"ק סכ"ז (קמב, א.א.): "בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר יפקון בני ישראל מגו גלותא ברחמים", "בגין דיתפרנסון מיניה" (תקו"ז ת"ז בסופו, וראה הקדמת מקדש מלך לזוהר וכן בכסא מלך לתקו"ז שם.), באופן של "פרנסה" - שענינו "מזון" - שנכנס בפנימיות - בחכמה בינה ודעת.

וכמו שהובטח מורנו הבעש"ט נ"ע, על שאלתו: "אימתי קאתי מר"? ונענה: "לכשיפוצו מעינותיך חוצה"!

נמצא, שחג החגים י"ט בכסלו הוא ראש השנה לגאולה - ראשית התהליך לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(עפ"י ספר ערכים בחסידות שי"ל בעז"ה בקרוב)

השה שבקצה העדר

סיפר המשפיע הנודע, הרב נחמן יוסף שי' טווערסקי: אחד הנערים שלמד במוסד החינוכי בשכונה, היה ילד חריג במראהו החיצוני ובמהותו. הדבר גרר התגררות לא רצויות ממספר נערים בכיתתו. אביו של הילד האומלל, בצר לו כתב לרבי את כל המתרחש עם בנו. הרבי ביקש ממזכירו הראשי הרב חדוקוב ע"ה, לטפל באופן אישי במאורע ולדאוג לסיום מסכת ההתעללויות בנפש הילד.

התערבותו של הרב חדוקוב עזרה רק לזמן קצר, והרבי תשובה חריפה למוסד החינוך בו למד הילד, ותוכנה: האם מחכים שאבוא בעצמי לטפל בבעיה?...

כעבור מספר שנים, בשבת ט' כסלו תשל"ה, חל יום הבר מצוה של אותו הנער ובאחד מבתי הכנסת המרוחקים בשכונה. ישבו המתפללים בסיום התפילה לעריכת קידוש לרגל ולכבוד חתן הבר מצוה, אלא שתכננו לעשות זאת במהירות, זאת כדי להספיק להגיע להתוועדות עם הרבי. אלא שלפתע הגיע אחד החסידים והודיע ו"בישר" למתוועדים שהיום לא תהא התוועדות עם הרבי. כך נשאר המסובים לחגוג עם הנער בנחת עוד מספר שעות והדבר גרם לו לנחת ולעונג רב.

למחרת, בשעות הערב התקיימה סעודת הבר מצוה לילד באחד האולמות בשכונה. והנה גם למחרת בחג גאולת אדמו"ר האמצעי הרבי לא קיים התוועדות. הרבי הסביר למזכירו הרב חדוקוב, את הסיבה האמיתית מדוע לא הייתה התוועדות באותה שבת מיוחדת ואף לא למחרת השבת "כדי שהנער המיוחד הזה לא ירגיש מאוכזב שחגגו לו את הקידוש ואת שמחת הבר מצוה בחיפזון ובהעדר קהל"... וכל כך למה?! כדי לשמח ולרומם את נפשו הפצועה של נער עלום שם, אי שם בסוף השכונה!

לע"נ

הר"ר ישראל

בן ר' יהודה ע"ה עמרן

'טנק 770'

נלב"ע ר"ה ה'תשע"ו

ונזכה במהרה לקיום היעוד
"הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם,
בגאולה האמיתית והשלימה.

סקירת ספרים של הגאון האלוף הוד"ק אדמו"ר מה"מ מליובאוויטש

תורת מנחם

קהל גדול

אוצרות מצות הקהל

בשנת הקהל – תשמ"ה, בשיחת שמחת תורה, הורה הרבי: "להקהיל ולקבץ את ענייני התורה שבהם נתבארו פרטי העניינים דהקהל, בנגלה דתורה כולל ובמיוחד – בפנימיות התורה, כפי שנתבארה בתורת החסידות, בעניינים המעוררים ליבו של אדם ליראת ה'".

בעקבות כך, יצא לאור בשנת הקהל הקודמת – ה'תשס"ט הספר הנפלא והמיוחד "קהל גדול", שיצא לאור במהדורה שניה לקראת שנת הקהל הנוכחית – ה'תשע"ו.

ומה בספר? ליקוט מסודר להפליא מתורתו של כ"ק אדמו"ר מה"מ בענייני מצות הקהל וייחודיותה של "שנת הקהל".

הספר נחלק לשני חלקים: א. מצות הקהל – בו מבוארת מהותה של המצוה, החייבים בה, פרטיה וזמנה. ב. הקהל בזמן הזה – ובו שקלא וטריא בעניין עשיית זכר להקהל, המצוה בעבודת ה', בהליכות האדם, במעגל השנה, בהנהגות ותקנות נשיא הדור, ובמעשה בפועל. לספר נלווה "פתיחה" – למהותה של שנת הקהל, וכן "סיום" – ובו אוסף מכתבים כלליים מהרבי, משנות ההקהל השונות.

בספר העשיר בתוכנו בפרד"ס התורה, נעשה מאמץ גדול לקבץ את כל דברי הרבי בנושא, ונכללו בו: שיחות ואגרות קודש שהוגה ע"י הרבי והתפרסמו בסדרת ספריו "ליקוטי שיחות", "ספר השיחות" ו"אגרות קודש". כמו כן: שיחות ו"הנחות" שלא עברו את הגהת הרבי, ונדפסו ב"שיחות קודש" ו"התוועדויות". חלק מהשיחות נערכו ועובדו מחדש על ידי המערכת כדי להתאימם למבנה הספר. במקומות כאלו צויין שהשיחה היא "על פי" ובאחריות העורכים בלבד.

עוד נוספו בספר:

א. מבוא מאת הרה"ת הרב אסף חנוך פרומר, משפיע בישיבת חב"ד בחיפה.

ב. שיחות ומכתבים, צילומים מכתב יד קדשו של הרבי. התכתבות מסועפת בענייני הקהל מכ"ק הרה"ק הגאון והמקובל הרב לוי יצחק שניאורסאהן הרב הראשי של יקטרינוסלב, עם בנו כ"ק אדמו"ר מה"מ.

ג. לתועלת הלומדים צורפו לקט מקורות על מצות הקהל: פסוקים מפרשת וילך עם המפרשים, רמב"ם הלכות חגיגה פרק שלישי, והערך "הקהל" מהאנציקלופדיה התלמודית.

העורך הוא הרה"ג הרב שמעון ויצהנדלר, ראש ישיבת תומכי תמימים בראשון לציון. ליקט וסידר: הרב יוסף מנחם הרשקוף. השתפו בעריכה: הרב מיכאל פרידמן והרב לוי יצחק הלפרין.

המו"ל: בית הוצאה לאור שע"י מרכז ההפצה בארץ הקודש – ממש. הספר מכיל שנים עשר פרקים והוספות, המשתרעים על פני 410 עמודים, וכרוך בכריכה מהודרת.